

Input Uitvoeringswet EU-Verordening Conflictmineralen Augustus 2020

Het MVO Platform is voorstander van het verplichten van due diligence en ziet de Wet Uitvoering Verordening Conflictmineralen als goede en noodzakelijke stap om de problemen rond de winning, het transport en de handel in mineralen aan te pakken. Bedrijven die goud, tin, tantaal en/of wolfrام in ruwe vorm importeren worden verplicht om ervoor te zorgen dat zij voldoen aan de OESO-richtlijnen, meer specifiek de mineralenhandreiking.¹ Ook de wereldwijde dekking van de wet is positief. Eerder stelde het MVO Platform al dat de Verordening in een paar opzichten niet ver genoeg gaat: zo zijn de thematische focus en het aantal bedrijven dat wordt bereikt te beperkt. Nu de Verordening een feit is, kan een aantal verduidelijkingen en aanvullingen de effectiviteit van de Uitvoeringswet vergroten.

Openbaarheid bedrijven

- Welke rol verwacht de Nederlandse overheid van maatschappelijke organisaties die actief zijn op het onderwerp conflictmineralen bij de uitvoering van de verordening? Hoe ziet het kabinet de rol van maatschappelijke organisaties met betrekking tot de toezichthouder, die onder meer gebruik zal maken van aanwijzingen van derden, zoals beschreven in artikel 11, lid 2 van de Verordening?
- Hoe kunnen maatschappelijke organisaties deze waakhond- en signaleringsfunctie vervullen als onbekend is welke bedrijven onder de wet vallen?
- Op welke manieren kunnen benadeelden, maatschappelijke organisaties en andere belanghebbenden in contact treden met de toezichthouder over de Verordening? Stelt de toezichthouder daarvoor een procedure op?
- Waarom zou uitsluitend het bekendmaken van de namen van de bedrijven die onder de Verordening vallen concurrentiegevoelig of bedrijfsvertrouwelijk zijn? Weegt het belang van het voorkomen dat conflictmineralen een rol spelen in gewapende conflicten en mensenrechtenschendingen niet zwaarder dan het belang van niet-bekendmaking van bedrijfsnamen?
- Als de bedrijfsnamen niet openbaar kunnen worden gemaakt, hoe verwacht het kabinet dan dat maatschappelijke organisaties en andere derde partijen een rol spelen bij de implementatie en het toezicht op de Verordening?
- Wanneer volgt de Kamerbrief over de openbaarmaking van de bedrijven die onder de wet vallen?
- Waarom wordt het aan de bedrijven overgelaten om te beoordelen of te weten of ze onder de reikwijdte van de verordening vallen? (p. 6, Memorie van Toelichting) Is pro-actieve identificatie en voorlichting vanuit de toezichthouder niet passender, zeker omdat het om een beperkte groep bedrijven gaat?

Samenwerkingsinitiatieven

- De Europese Commissie kan samenwerkingsinitiatieven goedkeuren als onderdeel van de verordening, waardoor bedrijven die aan deze initiatieven deelnemen automatisch voldoen aan de verordening (Artikel 8 van de Verordening). Welke rol ziet het kabinet hierbij voor de Nederlandse IMVO-convenanten? Hoe zorgt het kabinet, ook in het licht van de kritische conclusies van de evaluatie van het convenantenbeleid door het KIT, dat deze convenanten voldoende garantie bieden dat deelnemende bedrijven ook daadwerkelijk de verordening naleven?
 - Hoe zorgt het kabinet, ook in het licht van de kritische conclusies over de inhoud van meerdere convenanten in de evaluatie door het KIT, dat samenwerkingsinitiatieven die relevant zijn voor de Conflictmineralenverordening in lijn zijn met de OESO-richtlijnen en specifiek de OESO-handreiking voor Mineralen? Worden hiervoor criteria opgesteld?

¹ OECD, 2016, [OECD Due Diligence Guidance for Responsible Supply Chains of Minerals from Conflict-Affected and High-Risk Areas](#).

- Speelt de toezichthouder een rol in het toezien op de kwaliteit en overeenstemming met de OESO-richtlijnen van deze samenwerkingsinitiatieven?

Monitoring uitvoering wet

- Kan het kabinet toezeggen dat de in Artikel 17 van de Verordening beschreven jaarrapportages door de toezichthouder over de naleving van de Verordening en de genomen corrigerende maatregelen publiek worden gemaakt? De Memorie van Toelichting (p. 6) benoemt deze vraag, maar beantwoordt haar niet.
 - De IOB-evaluatie van het IMVO-beleid (2019) benadrukt het belang van goede monitoring van MVO-beleid. Kan het kabinet ingaan op de inhoud van de jaarrapportages van de toezichthouder? Bevatten deze rapportages ten minste het aantal uitgevoerde inspecties, resultaten daarvan (al dan niet op geaggregeerd niveau), de door de toezichthouder uitgevoerde risicoanalyse, het aantal ontvangen aanwijzingen van derde partijen en wat daarmee gebeurd is?

Toezichthouder

- Worden volgens artikel 4, lid 5, de namen van de bedrijven die een last onder dwangsom krijgen opgelegd in principe openbaar gemaakt? Hoe definieert het kabinet 'onevenredige schade'? Is het niet van belang dat de namen van bedrijven worden bekendgemaakt, om zo klanten, leveranciers en belanghebbende partijen te informeren over het opleggen van maatregelen aan een bedrijf, opdat deze partijen zo ook een bedrijf kunnen ondersteunen bij het uitvoeren van een verbetertraject?
- De Memorie van Toelichting benoemt dat de Europese Commissie schat dat het toezicht op de wet ongeveer één FTE zal vragen (p. 4), de ILT geeft aan ongeveer 2 FTE nodig hebben. Hoeveel capaciteit maakt het kabinet bij de ILT beschikbaar voor het toezicht op de naleving van de Verordening?
- Hoe werkt de ILT aan het ontwikkelen van kennis over MVO en de OESO-richtlijnen, aangezien dit een nieuw onderwerp is voor deze toezichthouder?
- Hoe waarborgt het kabinet de kwaliteit van het werk van de toezichthouder?
- Op welke manier verkrijgt de ILT inzicht in welke bedrijven onder de Verordening vallen?
- Hoe voert de toezichthouder een risicoanalyse uit bij het toezicht op de importeurs?
- Hoe zal de toezichthouder beoordelen of de importeurs risicobeperkende maatregelen treffen die ook in de praktijk verschil maken, om zo 'papieren tijgers' of schijnoplossingen tegen te gaan? (Artikel 5 van de Verordening)
- Welke bevoegdheden krijgt de toezichthouder om na te gaan of bedrijven de Verordening naleven? Wat als een bedrijf geen openheid van zaken geeft?

Implementatie wet

- Het kabinet geeft aan dat de implementatie van het toezicht per 1 januari 2021 mogelijk vertraging oploopt vanwege eventuele parlementaire beperkingen als gevolg van de Covid-19-crisis, hoewel het zelf het wetsvoorstel pas eind juni naar de Kamer heeft gezonden. Juist door de Covid-19-crisis krijgen gemeenschappen in conflictgebieden, waaronder met name ook vrouwen, te maken met mensenrechtenschendingen als gevolg van de winning van conflictmineralen. Kan het kabinet toezeggen dat het van de zijde van het kabinet alles in het werk stelt om een spoedige parlementaire behandeling en implementatie van de Uitvoeringswet mogelijk te maken?